

Amprente

Revista Colegiului Economic
Nicolae Titulescu Baia Mare

Nr. 7/2013

ISSN 2069 - 685X

Colectivul de redacție

Prof. Crina Georgeta Buda – director
Prof. dr. Nicoleta Han – director adjunct

Prof. dr. Alexandru Mureșan - coordonator redacție și editare grafică
Prof. Livia Buciuman - redactare și corectură
Bibliotecar, Ludmila Bayza – redactare și corectură

Mulțumim tuturor colaboratorilor pentru sprijinul acordat în realizarea acestui număr.

Contact:

Colegiul Economic Nicolae Titulescu
Baia Mare, Str. Progresului nr.45
Tel.0262-224.289; Fax: 0262-223.331
revista.amprente@gmail.com
<http://imaginecent.blogspot.ro/>
<http://www.colegiultitulescu.ro/>

ISSN 2069 – 685X

Cuprins

<i>Implicarea părinților și succesul școlar</i> Director prof. Crina Georgeta Buda	3
<i>Consiliul Școlar al Elevilor C.E.N.T. "Organizație a elevilor pentru elevi"</i> prof. Carmen-Teodora Hoban	4
<i>Consiliul Școlar al Elevilor C.E.N.T. "Realizări și perspective"</i> Grijuc Doina – președinte C.Ș.E. CENT	5
<i>Proiectele de mobilitate Leonardo da Vinci – o tradiție pentru Colegiul Economic „Nicolae Titulescu” Baia Mare</i> prof. Anca Apostol	6
<i>Pe potecile istoriei medievale – Cetatea Chioar</i> Director adj. prof. dr. Nicoleta Maria Han	7
<i>Poezii - "Frunzele din corzi de aur"</i> Măsim Dan, clasa a XI-a H	10
<i>Profesia contabilă – o profesie reglementată</i> prof. Maria Popan	11
<i>Eco-Fizica - Proiect înregistrat cu nr. 32 în Calendarul Activităților Educativă 2013 MECTS</i> prof. Carmen Mureșan	12
<i>"Să știi mai multe, să fii mai bun" - săptămâna 1-5 aprilie 2013</i> <i>Să știi să dăruiești...</i> prof. Maria Grațîela Omota	16 16
<i>Job Shadow Day - Să știi să-ți alegi profesia care ți se potrivește...</i> prof. Laura Hreniuc - Coordonator local Job Shadow Day® ediția a XI-a	17
<i>Să știi să apreciezi comorile naturii...</i> prof. dr. Alexandru Mureșan – Col. Ec. "Nicolae Titulescu" Baia Mare prof. Ramona Mureșan – Col. Nat. "Mihai Eminescu" Baia Mare	18
<i>Verbe problematice</i> prof. Livia Buciuman	20
<i>Arta corespondenței</i> Ludmila Bayza - bibliotecar	21

<i>De vorbă cu absolvenții olimpici ai CENT</i>	23
<i>Interviu cu Dan Andron, clasa a XII-a B, olimpic la GEOGRAFIE</i>	23
Reporter CENT: Luca Andrei Sâmpetreaan, clasa a IX-a B	
<i>Interviu cu Roberta Oravecz, clasa a XII-a D, olimpică la CONTABILITATE</i>	24
Reporter CENT: Gabriela Chirilă, clasa a X-a E	
<i>Poezii - "Moment"</i>	26
Luca Andrei Sâmpetreaan – clasa a X-a B	
<i>"MENS SANA IN CORPORE SANO" - Culisele jocului englezesc, practicat și de elevii CENT</i>	27
Mircea Mureșan – clasa a IX-a E	
<i>CENT flashmob - Dezlipește etichete împreună cu noi!</i>	28
prof. psiholog Cristina Cioltea	
Ludmila Bayza – bibliotecar	
<i>Importanța studierii turismului în școală</i>	29
prof. Călin Morariu	

Implicarea părinților și succesul școlar

Una din premisele ce trebuie îndeplinite pentru atingerea succesului școlar este stabilirea de legături puternice între profesori și părinți, ca părți active în cadrul procesului de formare a viitorilor adulți.

Nu putem avea o școală performantă cu rezultate notabile dacă cele două părți nu participă la procesul educativ. Atunci când părinții sunt implicați în activități de parteneriat cu școala, rezultatele obținute de elevi sunt mai bune iar rata eșecului școlar este mai scăzută.

Cu greu se înțelege că procesul educativ și adevărata performanță se obține și prin implicarea activă a părinților, nu doar pentru aflarea veștilor proaste despre activitatea școlară. Dacă evoluția adolescentului nu este urmărită constant, atât la școală cât și în mediul extrașcolar, nu se pot controla eventualele carențe și dereglări în procesul de formare și integrare

socială.

Schimbul de informații privind elevul trebuie să aibă loc în ambele sensuri ale relației profesor-părinte. Este sarcina profesorilor să informeze părinții cu privire la modul în care se pot implica activ în viața și modul de lucru al elevilor. Fără implicarea și ajutorul părinților sistemul educativ nu își găsește singur căile prin care își poate îmbunătăți performanța și modul de lucru. Observarea sistematică acasă sau în mediul școlar a elevilor este de real folos în depistarea problemelor de comportament sau de adaptare la sarcinile școlare. Cunoașterea acestora permite adoptarea unui program și a unor metode adecvate, fiind mai ușor să previi decât să corectezi problemele deja instalate.

Școală dispune de specialiștii și resursele necesare pentru o dezvoltare normală și armonioasă a adolescenților. Consilierea școlară este una din metodele adoptate de instituția școlară prin intermediul căreia se răspunde trebuințelor specifice adolescenților și nu numai, de ea beneficiind și profesorii sau părinții. Obiectivul principal al consilierii școlare este acela de a asigura funcționarea optimă a individului sau a grupului, trasând obiective clare, specifice fiecărei situații în parte.

De modul în care comunică toți factorii implicați în procesul educativ depinde prezentul și mai ales viitorul copiilor. Ei sunt beneficiarii seriozității cu care ne implicăm în toate fazele procesului educativ.

Implicându-se activ în educația copiilor lor, părinții le transmit acestora un mesaj important: că sunt interesați de activitățile copiilor, iar școala este importantă.

Director,
Prof. Crina Georgeta Buda

Consiliul Școlar al Elevilor C.E.N.T. "Organizație a elevilor pentru elevi"

Colegiul Economic „Nicolae Titulescu” Baia Mare, asemeni tuturor unităților de învățământ preuniversitar, găzduiește o organizație care vine în sprijinul elevilor, formată din reprezentanții fiecărei clase.

Această organizație, Consiliul Școlar al Elevilor C.E.N.T., are ca principale atribuții: reprezentarea intereselor și drepturile elevilor la nivelul instituției de învățământ, asigurarea unei bune comunicări între elevi și cadrele didactice, dezbaterile propunerilor elevilor din școală și elaborarea proiectelor, implicarea elevilor în activitățile desfășurate, inițierea, organizarea și desfășurarea activităților extrașcolare, sprijinirea proiectelor și programelor educative în care este implicată școala, organizarea de evenimente culturale, concursuri și excursii, precum și organizarea unor acțiuni de voluntariat (sprijinirea copiilor cu nevoi speciale, acțiuni pe probleme de mediu), etc.

Calitatea de membru al C.Ș.E. C.E.N.T. se dobândește prin vot democratic în cadrul fiecărei clase. Fiecare membru reprezintă nu doar interesele clasei din care provine, ci interesele tuturor elevilor din școală, având următoarele atribuții: informarea colegilor de clasă privind deciziile și dezbaterile de la întruniri, prezentarea și susținerea propunerilor de proiecte ale colegilor de clasă, participarea la elaborarea și punerea în aplicare a proiectelor, respectarea Regulamentului de ordine interioară a școlii și a Regulamentului C.Ș.E și, în mod deosebit, asigurarea legăturii între clasa pe care o reprezintă și Consiliul Școlar al Elevilor.

Consiliul Școlar al Elevilor C.E.N.T. este alcătuit din cinci departamente, care în anul școlar 2012-2013 au avut următoarea componență:

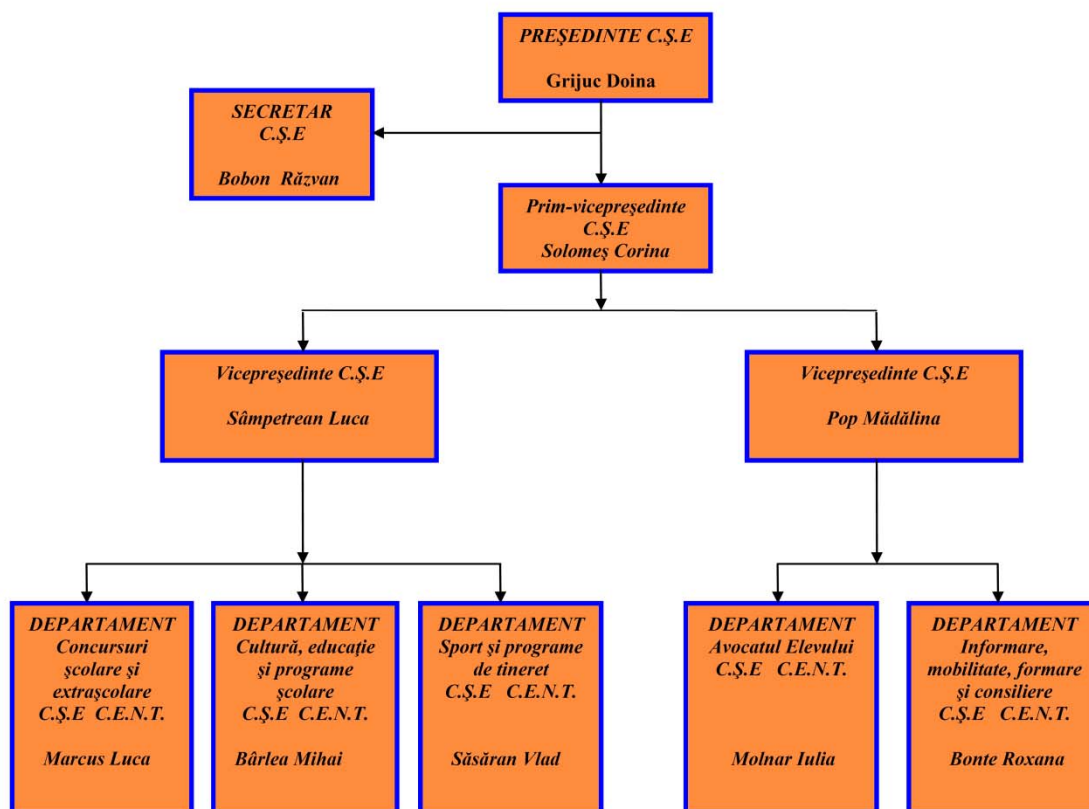
- ✓ Concursuri școlare și extrașcolare, director Marcus Luca (clasa a IX-a D);
- ✓ Cultură, educație și programe școlare, director Bârlea Mihai (clasa a X-a F);
- ✓ Sport și programe de tineret, director Săsăran Vlad (clasa a X-a F);
- ✓ Avocatul elevului, director Molnar Iulia (clasa a XII-a G);
- ✓ Informare, mobilitate, formare și consiliere, director Bonte Roxana (clasa a IX-a A);

Activitatea acestor departamente este coordonată de doi vicepreședinți (Mădălina Pop, clasa a XI-a I și Luca Sâmpetean, clasa a IX-a B) și un prim-vicepreședinte – Solomeș Corina, clasa a X-a E).

În fruntea acestei organizații se află președintele C.Ș.E. C.E.N.T., Grijuc Doina, clasa a XI-a A.

Organigrama Consiliului Școlar al Elevilor,

Colegiul Economic „Nicolae Titulescu” Baia Mare

Responsabil Consiliul Școlar al Elevilor C.E.N.T.,
prof. Carmen-Teodora Hoban

Consiliul Școlar al Elevilor a fost mai întâi o provocare pentru mine, însă, în timp, a devenit o metodă prin care am putut să îmi exprim ideile ori aspirațiile sau să fac auzită vocea colegilor mei. La început, am mers ca voluntar, apoi treptat Consiliul a început să fie indispensabil pentru mine, m-am implicat în activități de voluntariat. Am început să aștept ședințele și să pun suflet în ceea ce făceam. În următorul an am decis să candidez pentru o funcție. Pe parcursul acestui mandat, am fost implicată în mai multe activități din care am acumulat o enormă

experiență și am primit multe lecții de viață.

După părerea mea, cea mai interesantă activitate de anul trecut a fost proiectul „Primăvara Talentelor”. A fost un proiect pilot, desfășurat în cinci licee din Municipiul Baia Mare și a avut ca scop organizarea unei competiții între elevii talentați. Concursul a fost desfășurat în două etape, mai întâi etapa locală (fiecare liceu organizează o preselecție pentru participare la etapa municipală). Am acordat premii, dar și cupe pentru participarea fiecărui liceu înscris în această cursă. Pentru mine, a fost o experiență mai mult decât plăcută.

După acest proiect au mai urmat alte câteva activități desfășurate în liceu. Am organizat un eveniment prin care am marcat Ziua Internațională a Femeilor, făcându-le un mic dar doamnelor profesore din liceu.

De asemenea, am avut parteneriate cu ONG-uri, cele mai notabile exemple în acest sens fiind colaborările cu: Consiliul Local al Tinerilor din Baia Mare, Consiliul Județean al Elevilor, Asociația Națională a Surzilor din România sau Greentin.

Acum, la sfârșit de mandat, aș vrea să le mulțumesc atât persoanelor care s-au implicat, ne-au susținut și apreciat, dar și profesorilor din cadrul C.E.N.T. precum și conducerii liceului. Sperăm ca buna colaborare să nu se încheie aici și că mandatul următor va continua ceea ce am început noi, o expansiune a "CȘE"-ului C.E.N.T. și aducerea acestuia la rangul pe care-l merită cu adevărat și anume - în top!
Mult succes pe viitor!

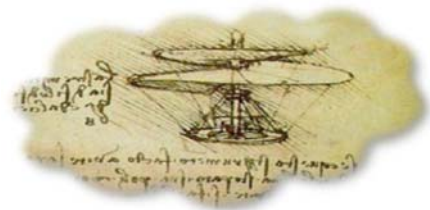
Președinte Consiliul Școlar al Elevilor C.E.N.T

Grijuc Doina, clasa a XI-a A

Proiectele de mobilitate Leonardo da Vinci

– o tradiție pentru
Colegiul Economic „Nicolae Titulescu” Baia Mare

prof. Laura Muscă, iar grupul din Portugalia a fost însoțit de prof. Mihaela Balla și prof. Mariana Mitrea. Monitorizarea mobilității a fost realizată de directorul școlii, prof. Crina Georgeta Buda în Polonia, în perioada 06 – 12 mai 2013.

Proiectul nu era posibil fără ajutorul partenerilor intermediari ai Colegiului Economic „Nicolae Titulescu” Futurum – European Project Coordinator din Polonia și Casa da Educacao din Portugalia, iar ca instituții de primire din Polonia școala a colaborat cu The Granary La Suite Hotel ***** și Restauranța Verona, iar în Lisabona elevii au realizat activități practice la Hotelul Novotel **** și în Restaurantul Tipico.

Printre obiectivele proiectului s-au numărat formarea și dezvoltarea competențelor cheie de Tranziție de la școală la locul de muncă și Lucrul în echipă, formarea abilităților și deprinderilor practice specifice domeniului hotelier și alimentației publice, îmbunătățirea competențelor de comunicare într-o limbă străină în sectorul hotelier și cel al alimentației publice, formarea unei atitudini pozitive față de munca în echipă și îmbunătățirea competențelor comportamentale, formarea unei mentalități deschise inovației. Programul de lucru zilnic al elevilor a fost de 6 ore, urmând ca timpul liber să fie alocat programului cultural prin vizite la obiectivele culturale, istorice ale celor două țări partenere.

În urma derulării acestui proiect, pe lângă dezvoltarea competențelor profesionale într-un cadru european, participanții au dobândit Certificatul de Mobilitate Europass, care le facilitează accesul pe piața forței de muncă europeană, certificatul de participare la stagiul, emis de instituțiile partenere intermediare și certificatul de limbă engleză, emis de fundația care a derulat pregătirea lingvistică înainte de stagiul de mobilitate.

Detalii privind proiectele Leonardo da Vinci derulate de Colegiul Economic „Nicolae Titulescu” puteți găsi și pe blogul școlii la adresa: <http://imaginecent.blogspot.ro/2013/04/proiectele-de-mobilitate-leonardo-da.html>, respectiv <http://imaginecent.blogspot.ro/2011/03/proiecte-leonardo-da-vinci.html>

Proiectul a fost realizat cu sprijinul financiar al Comisiei Europene prin programul Leonardo da Vinci.

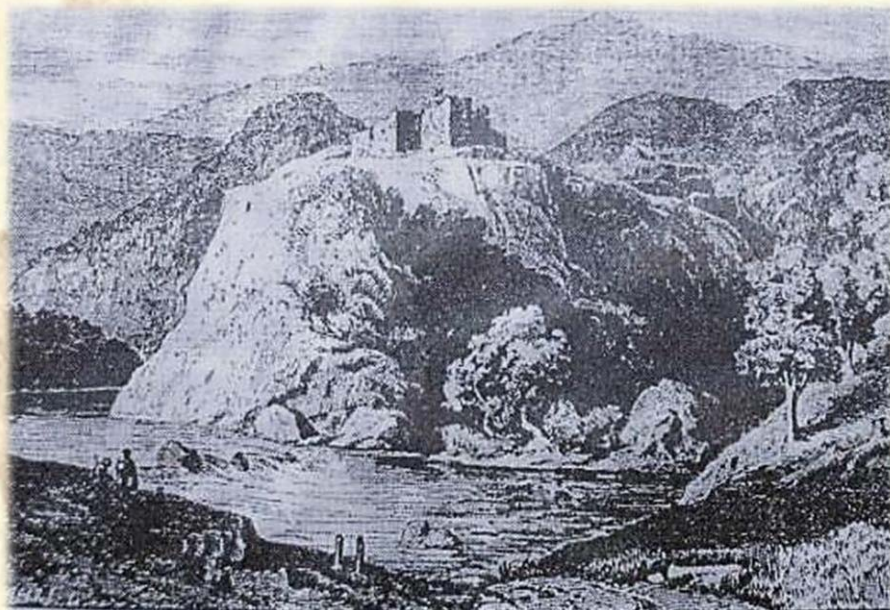
*Responsabil proiect,
prof. Anca Apostol*

Pe potecile istoriei medievale – Cetatea Chioar

A vorbi și a scrie despre Maramureș înseamnă a bate la porțile nesfârșitului. O astfel de poartă, ce așteaptă să-i fie distruse “lacătele” istoriei este districtul Chioar, poate, una dintre cele mai misterioase “țări” ale Maramureșului.

Numele districtului se leagă de celebra Cetate de Piatră (Kővár), a cărei existență se pierde în negura veacurilor. Atestările documentelor din a doua jumătate a secolului al XII-lea vorbesc despre cetate¹, mai exact cetatea de pământ, care însă din secolul al XIII-lea va fi apoi așezată mai strategică și consolidată, iar din secolul al XIV-lea noua Cetate de Piatră intră în posesia voievozilor maramureșeni Balç, Drag și Ioan (mai concret din 1367), ca donație regală². Aceștia și mai târziu puternica familie Dragffy au impus o adevărată domnie autohtonă a timpului, recunoscută și tolerată de regii maghiari, cu toate că aceștia și-au păstrat instituțiile străbune, între care și cea de voievod, dar și credința strămoșească.

Refăcută pe șaua unui deal, înconjurată din trei părți de apele râului Lăpuș, care formează un defileu între stânci, cetatea va fi la începutul secolului al XIV-lea domeniu regal, apoi va trece pentru aproape două secole în stăpânirea Drăgoșeștilor maramureșeni. Cetatea a fost ridicată într-un loc izolat, dar în Evul Mediu, calea de acces

Ruinele Cetății Chioar – 1860 (Grafică de G. Morelli).

Locul ales oferea o serie de factori naturali în sprijinul apărării, iar înălțarea acesteia a fost o realizare de mare interes strategic, dictată de nevoia de apărare din timpul regelui Ștefan al V-lea (coregent între 1257-1269 și rege între 1270-1272).

dinspre părțile Băii Mari și Sătmărulei cu Transilvania (nu era cea din prezent) o reprezenta urcarea de la Ileanda pe culmea dealurilor, pe lângă zidul cetății. Chiar și în secolele XVII – XVIII, analizându-se hărțile și plaiurile se poate constata că drumul Dej – Baia Mare trece pe lângă cetatea Chioar, aceasta aflându-se la vreo 30 de km distanță de Baia Mare³.

S-ar cuveni câteva precizări în legătură cu structura și

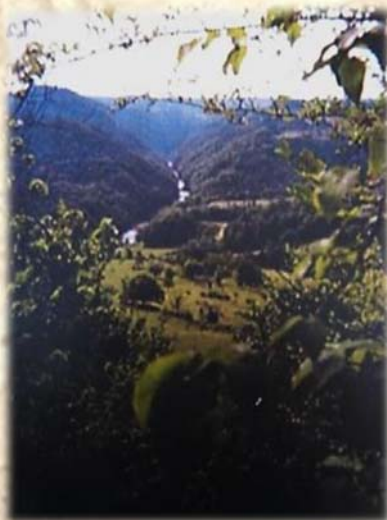
organizarea Cetății de Piatră, ce va juca pentru secolele XIV – XVI un rol important în istoria militară a Transilvaniei. Având o așezare strategică excepțională, situată la peste 600 m altitudine pe vârful unui deal, acoperit în întregime de amenajările cetății, oferea impresia unui deal întreg fortificat, cu pante foarte abrupte ce se pierd în apa râului Lăpuș, care realizează la poale un defileu între stânci și care o înconjoară din trei părți. Avea o poartă spre est, aceasta fiind singurul punct pe unde se putea intra în fortăreață, celelalte trei părți erau ferite de atac, prin pantele abrupte și apele râului. Ca atare, era greu de cucerit datorită trenului stâncos și abrupt, a bastioanelor, a centurilor de ziduri puternice cu contraforturi ce o apărau de jur împrejur, de aceea a deținut în Evul Mediu un loc strategic și militar deosebit⁴.

¹ xxx, *Documente privind istoria României*, veacurile XI, XII, XIII, vol. I, p. 4-6, 16-17.

² Ștefan Pascu, *Voievodatul Transilvaniei*, vol. III, Ed. Dacia, 1986, p. 553; Tagányi Károly, dr. Réthy László, Kádár József, *Szolnok – Dobokavármegye Monographiája*, VII. Kötet, Deesen, 1905, p. 328 – în subsolul paginii sunt precizate și hotarele moșiei.

³ Radu Popa, *Unitatea istorică românească: Țara Chioarului*, în “Magazin istoric”, XIX, nr. 1985, p. 19.

⁴ Elena Kovacs, *Vechile cetăți din regiune*, în “Pentru socialism”, XIII, 29 ian. 1961, p.2; Viorica Ursu, *Cercetări arheologice la Cetatea Chioarului*, în “Pentru socialism”, 28 aug., 1976, p. 3.

Dacă din punct de vedere strategic era perfect așezată, ajuns în vârful ei se deschidea (și se deschide) în toate părțile o priveliște minunată.

Cetatea era formată, de fapt, din "două cetăți" despărțite de un șanț de apărare, peste care odinioară era un pod⁵. Dispunea de ziduri de piatră și cărămidă, iar ruinele acestora pot fi remarcate parțial. Complexul de fortificații de piatră, era organizat în trei părți principale:

a) partea superioară sau "de sus", unde era locuința și acareturile stăpânului feudal, dar și curtea cetății. În această parte, în urma unor cercetări arheologice din 1976, s-a scos la iveală un bogat inventar arheologic: monede, arme, podoabe, fragmente de cahle și vase⁶;

b) partea de mijloc era ocupată de construcțiile militare și economice (birourile și garda cetății), însă tot aici erau și închisorile;

c) partea inferioară sau "de jos" servea ca loc de târg, piață, sau cum i se spunea atunci "curtea ouălor". În această parte pot fi descifrate urmele pavajului pieții, găsindu-se aici o cavitare mare, ce ar putea fi o pivniță sau o închisoare surpată⁷.

Pentru completarea imaginii cetății trebuie precizat că, săpăturile arheologice au

scos la iveală un turn de apărare, în partea estică, iar în capătul de vest al coamei Cornicului se pot remarca zidurile unei curți, închisă între ziduri paralele și observându-se un complex de încăperi⁸. Pe zidul de nord al curții, s-a descoperit o inscripție, datând din 18 august 1657, ce se pare că a fost așezată acolo cu ocazia refacerii zidurilor distruse probabil în atacul polon din vara aceluiași an⁹.

Interesant este că, într-un urbaniu de la sfârșitul secolului al XVII-lea, este prezentată capela cetății¹⁰, ca fiind plasată în partea veche a ansamblului fortificat, sau în cetatea de sus, și este descrisă ca având o "frumoasă boltă", în parte deteriorată, deoarece deasupra ei erau situate locuințele nobiliare și bucătăria.

Zid din cetatea Chioar

Zid din cetatea Chioar

O descriere a cetății, atât sub aspect geografic, cât și a importanței, este făcută de Elvia Celebi, participând la campania militară otomană din 1657 împotriva lui Gheorghe Rákóczi al II-lea: "Cetatea Chioarului este așezată pe malul râului Someș (corect este Lăpuș) pe un munte ce se înalță până la cer și cuprinde două fortificații foarte puternice care stau față în față. așezate pe două părți ale unui munte înalt ... În afară de cetatea Devei nu se găsește o cetate așa puternică, cu 3000 de soldați în ea."¹¹.

De imaginea cetății se leagă nu doar numele voievozilor maramureșeni Balc,

⁵ V. Ursu, T. Ursu, *Cetatea Chioarului – vatră de piatră, de neam, de istorie*, în suplimentul « Maramureșul », Baia Mare, 1980, p. 29.

⁶ Vioarica Ursu, *Cercetări arheologice ...*, p. 2.

⁷ Kádár József, Tagányi Károly, dr. Rétthy, *Op. cit.*, p. 327; Elena Kovacs, *Op. cit.*, p. 2; D. Prodan, *Iobăgia în Transilvania, în sec. al XVI-lea*, București, 1967, vol. II, p. 467 – 471.

⁸ Nicoleta Han, *Istoria Districtului de Piatră*, în "Vatra Chioreană", nr. 6 (an VII), sept. 2012, p. 28.

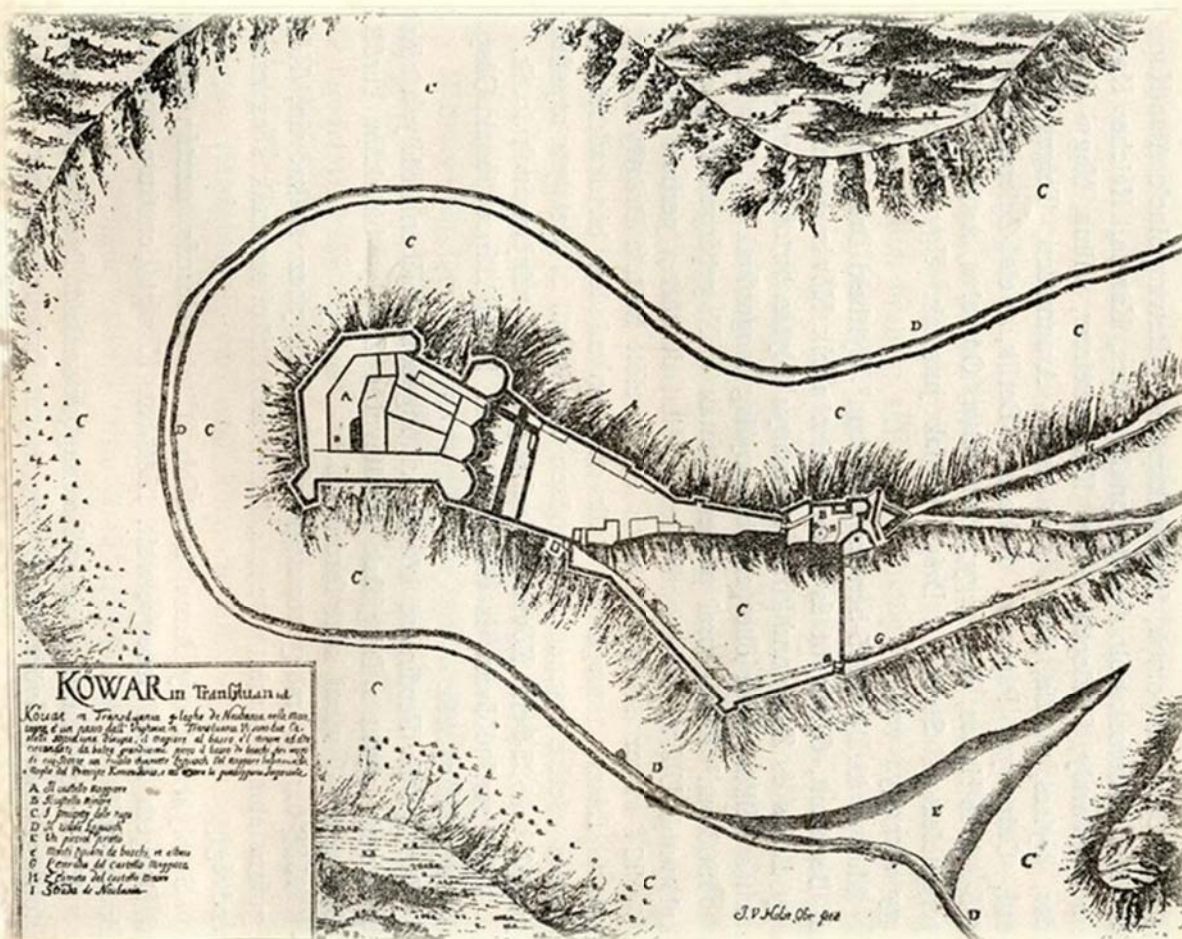
⁹ Mihoc Blaga, *Cetatea Chioarului*, în "Pentru socialism", XIX, 23 nov. 1969, p. 3.

¹⁰ Ioan Botiș, *Cetatea Chioarului*, în "Gazeta de Maramureș", 26.10.2010, p. 3.

¹¹ xxx, *Călători străini despre țările române*, vol. VI, Ed. Stiințifică, București, 1976, p. 558 și 681.

Drag și Ioan, ce vor pune bazele districtului Chioar, al cărui nume provine de la Cetate de Piatră, în limba maghiară *Kövár*, ci și alte evenimente semnificative din istoria Transilvaniei.

prof. dr. Nicoleta Maria Han

Reprodus după Kàdar Jozsef, Tagànyi Kàrol, dr. Rètthy

Poezii

de Macsim Dan – clasa a XI-a H

Frunzele din corzi de aur

Sfinți copaci, păgân pământ
Clatină în notă dulce
Frunzele din corzi de aur
Sunetul în cer se duce

Ploi de lacrimi și dureri
Pe obraji se rățăcesc
Frunzele din corzi de aur
Stropii reci ce curg opresc

Fruntea rece și albită
Gânduri multe o încearcă
Frunzele din corzi de aur
Printre vise o mai poartă

Amintiri uitate vede
Și se pierde printre ele
Frunzele din corzi aur
Cântă muzică din stele.

Și dacă plouă

Și dacă plouă nu fi trist, căci soare o să fie
Un vals de lacrimi în curând, la noi o să mai vie
Cerul plânge cu durere și clipește și suspină
Tunet jalnic singuratic se aude în surdină

Doar un om cântă afară sub trei picături de rouă
Suflet pur e rău de apă, ce se scutură și plouă
Zâmbetul lui de pe față mă îndeamnă să visez,
Ploaia nu-i un vis ce singur pot să îl realizez

Noapți de vară picurate blând de norii cenușii
Salve reci pe piei uscate, mângâieri ca de copii
Cer brăzdat de fulgerări ce nu își ascund mărirea
Surda muzică de ploaie, îmi amplifică trăirea

Toate nouă se arată ca să le vedem puterea
Toate de la cer coboară amuțindu-ne tăcerea
Ploi cu lacrimi ce ne strălucesc pe stradă,
Pe un felinar în noapte și atunci să se mai vadă.

Tu

Nu-i destul de întuneric ca să nu te pot privi
Nu-i destul de frig afară ca să nu-ți simt sărutarea
Doar noi doi ne-nbrațișăm pe o bancă singuri, seara,
Ca doi vulturi singuratici capturați în colivii.

Visul iernii ce domnește ne dă viață și iubire
Focul dragostei s-aprinde șoaptele devin tăcere,
Gândurile încep să cânte imnuri fine de plăcere
Fantezii încep să curgă afundându-ne-n orbire.

Amintirile se scurg în lacrimi, timpul moare în trecut.
Parcă totul se oprește să îți cânte în surdină
Norii, stelele și gerul cântă zumzete de-albină,
Doar un cerb mugește-n vale parcă ani el a zăcut.

Noapți întregi stau și privesc chipul tău cel adormit
Mă îmbată și mă duce într-o lume din apus
Ești lumină pe pământ, de-ntuneric sunt răpus
Și în vise ești divină mă conduci spre răsărit.

Sper ca viața să nu moară să trăim veșnic aici
Tu lumina de la stele, eu pământul luminat
De divina ta iubire, șoapte dulci m-au alinat
Ani și luni și zile se-nvârteau în timp, atunci...

PROFESIA CONTABILĂ – o profesie reglementată

Profesia contabilă presupune pregătirea școlară în domeniul contabilității și efectuarea de servicii de specialitate pentru agenții economici sau instituțiile publice.

Pregătirea școlară la nivelul studiilor liceale de specialitate sau școală postliceală în domeniu oferă calificarea de contabil, iar pregătirea prin studii economice superioare oferă calificarea de economist cu specializarea în domeniul contabilității. Desfășurarea activității ca profesionist contabil poate fi ca și angajat al unei firme (cu statut dependent) sau exercitarea independentă a unei profesii libere (liber profesioniști) de contabil autorizat sau expert contabil.

Lista cu principalele activități/servicii care compun profesia contabilă cuprinde:

- Ținerea contabilității
- Elaborarea, examinarea și prezentarea situațiilor financiare
- Auditul statutar
- Managementul financiar-contabil
- Servicii fiscale (consultanță, consiliere și asistență fiscală)
- Servicii de studii și consultanță pentru crearea întreprinderilor
- Evaluări de întreprinderi și titluri
- Alte servicii contabile și paracontabile.

Cei care își desfășoară activitatea ca și liber profesioniști trebuie să fie membri ai Corpului Experților Contabili și Contabililor Autorizați din România (CECCAR). Pentru a dobândi această calitate (pentru a fi autorizați) trebuie să susțină examene specifice în specialitate și să efectueze o perioadă de stagiu, de pregătire, pe lângă un profesionist contabil autorizat. După modul de organizare a activității, liber profesioniștii contabili pot să-și desfășoare activitatea individual sau în forme asociative (firme de contabilitate). Agenții economici, instituții publice și alte entități pot să-și organizeze activitatea de contabilitate din unitate prin compartimente proprii sau prin externalizare, încheind contracte/convenții civile cu profesioniști contabili care au statut de independenți, liber profesioniști.

Corpul Experților Contabili și Contabililor Autorizați din România (CECCAR) este un organism profesional de specialitate care funcționează la nivel național. CECCAR coordonează activitatea liber profesioniștilor din domeniul contabilității. Este organizat pe două secțiuni: experți contabili și contabili autorizați.

Activitatea CECCAR, ca și organism profesional, trebuie să se regăsească în următoarele trei obiective: educația, etica și calitatea. Educația reprezintă asigurarea unei dezvoltări profesionale continue a membrilor lor. Etica este dată de comportamentul deontologic al membrilor lor. Calitatea se realizează prin certificarea calității serviciilor oferite de membrii lor. Pentru a atinge aceste obiective organismul profesional trebuie să reglementeze activitățile și conduita membrilor săi, pentru a se asigura că responsabilitatea sa față de interesul public este îndeplinită.

Cadrul metodologic la nivel național, care reglementează cerințele deontologiei profesionale este Codul etic național al profesioniștilor contabili din România. De regulă, reglementarea profesiei contabile acoperă următoarele domenii: cerințele de acces la profesie, certificarea sau autorizarea, cerințele referitoare la educația continuă, monitorizarea comportamentului profesioniștilor contabili.

Profesia contabilă este reglementată la nivel european și internațional. Profesionistul contabil se numește “expert contabil” (mai frecvent în țările latino-continentale), “chartered accountant” (în zona anglo-saxonă), “contabil public autorizat” CPA în Statele Unite etc.

La nivel global activitatea profesioniștilor contabili este reglementată de Federația Internațională a Contabililor (IFAC), care are sediul la New York.

Principalele organizații și grupări regionale care funcționează în Europa sunt:

- Federația Experților Contabili Europeni (FEE)
- Federația Experților Contabili Francofoni (FIDEF)
- Federația Experților Contabili Mediteraneeni (FCM)
- Comitetul de Integrare Latină Europa - America (CILEA)
- Parteneriatul Sud-Est European pentru Dezvoltarea Contabilității (SEEPAD)

prof. Maria Popan

Motto: „Când imaginația creativă este folosită în scopuri nobile, NATURA comunică cu noi oferindu-ne inteligența necesară descifrării mirificului ... Început !”

Un proiect pe cât de complex-prin rigoarea grilelor de evaluare, pe atât de generos-prin paleta bogată a ariilor curriculare vizate: artă, literatură-prin reviste școlare, pictură și grafică având conotație științifico-ecologică (implementarea personalităților în cadrul natural al domeniului aprofundat); științe - prin machetele funcționale care implementează procese fizico-chimice din natură în lucrări tip: instrumente de laborator într-o formă personalizată, jocuri sau efecte speciale sau naturale (eclipsa, umbra, etc.); tehnologia informației și comunicării - prin site-uri Web 2.0 și moduri personalizate de prezentare a lucrărilor (prezentări Power Point, filme, etc.).

Proiectul l-am gândit pentru ambele nivele de învățământ (chiar trei aș fi dorit și am avut un caz de participare pentru clasele 1-4), pentru că fiecare „edificiu” se construiește pe o fundație, continuând cu pașii unui algoritm atent studiat și implementat, fiecare pas având un rol esențial asupra „rezultatului final”. Pe această idee, **proiectul Eco-Fizica, are o valoare specială** – recunoscută la nivel național prin poziția de top în urma evaluării 2011, aceea de a putea monitoriza **pulsul sistemului educațional, gradual**, pe nivele (ciclul gimnazial și liceal) și generații de elevi (existența proiectului datând din anul școlar 2007-2008), respectiv dascăli (prin extinderea proiectului incluzând și portofolii și site Web 2.0).

Proiectul Eco-Fizica 2003

Se remarcă prin lucrări în care imaginația artistică armonizează cu creativitatea științifică direcționată pe evidențierea respectului pentru natură:

✓ **Casa ecologică** – creat de elevii Bancoș Andreea, Negrea Cătălin, Bălăneanu Tudor- clasa a X-a H, Vlad Mădălina-clasa a IX-a E, Șandor Renata și Tatiana-clasa a IX-a A coordonați de prof. Carmen Mureșan.

Proiectul tip machetă este compus dintr-o casă cu grădină, bazin cu simularea curcubeului și limuzină, toate funcționând pe baza **energiei solare**- atât pentru iluminare interioară / exterioară, cât și pentru manipulare limuzinei.

Andrei, Pop Paul- clasa a IX-a C, Ivan Felician-clasa a IX-a G, Opriș Ionel-clasa a X-a D și Pteancu Raluca-clasa a X-a H, sub coordonarea prof. Carmen Mureșan. În proiect, casa și sera sunt iluminate cu **energie eoliană**, excavatorul hidraulic este bazat pe principiul pascal al presiunii în lichide, animalele, păsările de casă și plantele sunt create prin tehnica Quilling și albinuțele cu o tehnică

✓ **Ferma ecologică** – creat de elevii Roman Mihai, Rus Alex, Rotar

mărand impactul vizual prin iluminarea subiectului la întâlnirea unei flori.

Cele două proiecte se remarcă prin ingeniozitatea proiectării design-ului în vederea implementării a cât mai multe proiecte, care fac obiectul machetei bază.

✓ **Cuptorul solar** – creat de elevii Soponar Richard, Bota Ionuț- clasa a IX-a G, sub coordonarea prof. Carmen Mureșan. Cuptorul este construit din carton, PVC și folie de aluminiu, utilizat în coacerea și încălzirea alimentelor prin expunere la soare - model funcțional comercial în regiunile cu un climat prielnic.

✓ **Determinarea umidității solului**– creat de elevii *Bontea Roxana, Fets Ana*, -clasa a IX-a A, sub coordonarea prof. *Carmen Mureșan*. Lucrarea constă în avertizarea lipsei umidității necesare plantelor printr-un semnal luminos pe baza unui circuit electronic în care rolul de întrerupător îl constituie tranzistorul.

Lucrări cu conotație ecologică, cu impact deosebit, au fost prezentate de către elevii Liceului German „Johannes Ettinger” Satu Mare cu care colaborarea a rămas la fel de fructuoasă și ale căror lucrări se remarcă an de an printr-o prestață superioară:

✓ **Efectul drogurilor asupra sistemului nervos**– creat de elevii *Dorner Kevin, Virag Brigitta, Szekelyhidi Rachel*-clasa a X-a A sub coordonarea prof. *Marius Pop*

Proiectul determină rapiditatea cu care sunt transportate impulsurile de la un neuron la celălalt în urma ingerării unor droguri. Pe lângă modul de prelucrare a design-ului, lucrarea se remarcă prin partea funcțională care include 13 LED-uri legate la un microprocesor, care prin programare Java, aprinde și stinge LED-urile pe rând, la fel cum impulsurile circulă în sistemul nervos.

✓ **Gustul înșeală**

– creat de elevii

Focsa Sanda, Marchiș Elisabeth, Bodea Carina și Sălăjan Alex, sub coordonarea prof. *Gabriela Luputi*. Proiectul este unul informativ (prezentare Power Point) și experimental cu privire la efectele nocive ale unor produse (sucuri) foarte agreate asupra organismului.

Arta creației și implicarea responsabilă a tinerilor și profesorilor coordonatori rezultă și din modul de prezentare a lucrărilor aspect, fiabilitate, claritatea explicațiilor exprimate prin prezentări Power Point sau planșe și susținute în fața dascălilor evaluatori sau vizitatorilor.

Dintre lucrările remarcabile prin ingeniozitatea și complexitatea execuției aș exemplifica :

✓ **Macheta tridimensională Crasna Vișeuului**- confecționată de elevele *Crasuc Viorica și Vengher Andreea*- Școala Gimnazială *Crasna Vișeuului* sub coordonarea profesorului *Ștefan Turza*. Macheta prezintă harta tridimensională a regiunii din care provin, respectând în totalitate detaliile geografice și utilizând o tehnică complexă (polistiren extrudat, placă metalică, fibră de sticlă, etc) prezentată pe etape, în imagini de lucru, într-un limbaj deosebit de emancipat și cu o conotație umoristică care a impresionat atât

profesorii cât și elevii de liceu.

✓ **Determinarea distanței focale**- confecționat de eleva *Băbaș Paula* clasa a IX-a F- Colegiul Economic „Nicolae Titulescu” Baia Mare. Un proiect remarcabil, atât prin funcționabilitate impecabilă, cât și prin aspect și ingeniozitatea implementării. Proiectul prezintă tridimensional fasciculul de lumină care traversează un sistem de lentile convergente lipite, oferind posibilitatea determinării convergenței acesteia. Inventivitatea elevei a constat în crearea fasciculului circular și sistemului de umplere a tubului cu fum, elemente esențiale în buna funcționare a proiectului.

O altă grupă de proiecte se remarcă prin rigurozitatea asamblării proiectelor, respectiv complexitatea fenomenului fizic care determină funcționarea acestuia:

✓ **Excavatorul Hidraulic** – realizat de elevii Knoblich Wilhelm, Doros Radu, Manita Horea, Sink Edward, Varga David-clasa XI-a A-Prof. Rodica Moise. Proiectul permite toate manipulările unui excavator real, inclusiv rotirea acestuia pe baza principiului lui Pascal.

✓ **Turbina eoliană** - realizat de elevul Rad Claudiu Denis-clasa a IX-a E -Prof. Carmen Mureșan. Proiectul generează energie utilizând un sistem

înseriat de bobine și respectiv magneți care interacționează conform legilor studiate.

✓ **Parcul copiilor** - realizat de elevii Opriș Emanuela, Grad Anca clasa a XI-a A-Prof. Carmen Mureșan. Proiectul de un design deosebit realizat prin ingeniozitatea utilizării efectului fenomenului de reflexie a luminii în sfere de sticlă multicolore, precum și a modului de construcție a felinarelor, a băncuțelor și leagănelor. Totul într-o notă personală, prin metode și materiale diversificate și cu costuri minime.

Acțiunea s-a desfășurat în perioada activităților educative „Școala altfel” și participarea directă a fost foarte scăzută, doar 5 școli din 4 județe (înscrise 6 din 5 județe), în comparație cu sesiunea 2010-2011- 22 școli din 11 județe plus o participare externă (din Turcia). Această situație am explicat-o prin perioada aleasă (Școala altfel în care majoritatea preferă drumețiile) și vremea total nefavorabilă din acea perioadă (mulți potențiali participanți renunțând datorită condițiilor meteo). De asemenea, durata gestionării execuției proiectelor și a prezentărilor acestora a fost insuficientă, de obicei evenimentul având loc la finele anului școlar – lunile iunie-iulie.

Deși m-a dezamăgit numărul redus de participanți, numărul proiectelor funcționale s-a ridicat la aproximativ 54 (ceea ce este comparabil cu anul 2010-2011 când a fost de 62 proiecte tip machetă/experiment), Colegiul Economic „Nicolae Titulescu”- Baia Mare și Liceul Teoretic German „Johann Ettinger ”-Satu Mare, compensând lipsa altor participări, dar numărul revistelor (2), portofoliilor(3) și site-urilor (8) a fost mult mai scăzut.

În ceea ce privește organizarea și mediatizarea proiectului, acestea se poate vizualiza pe patru site-uri: <http://carmenmuresan.webs.com>; <https://sites.google.com/site/camyprojects/-eco-fizica-projects>; <http://proiectcent.webs.com/>; <http://ecofizicacen4.wix.com/proiect>; (trei create de coordonatorul proiectului și unul de doi elevi ai clasei a XII-a E) și pe site-ul de socializare pe Facebook.

Persoanele implicate în organizare au fost prof. Natalia Nan, prof. Carmen Hoban, bibliotecar Ludmila Klocza, elev Ciprian Georgiu , Ionuț Luca (realizatorii site-lui) și Filip Ionuț și Bonte Roxana (au asigurat filmarea și fotografierea proiectelor).

Locația evenimentului expozițional este oferită an de an, de partenerul de proiect Biblioteca Județeană „Petre Dulfu” Baia Mare, care dispune de condiții deosebite pentru acțiunile culturale.

Deși adresabilitatea proiectului este nivelul gimnazial și liceal, vizitatorii predominanți au fost cei de nivel primar, fapt care pe cât m-a bucurat, tot pe atât m-a dezamăgit, deoarece această perioadă ar fi trebuit să fie direcționată spre astfel de activități....

Drept concluzie finală, aș dori să menționez că elevii care au participat la proiect au recunoscut că au trăit o experiență

deosebit de emoționantă și și-au manifestat dorința scris (în *caietul de impresii*) și verbal, de a continua prin acțiuni similare în anul următor, fapt pe care îl consider cel mai important !

prof. Carmen Mureșan

Să știi să dăruiești...

Săptămâna 1-5 aprilie 2013 - "Să știi mai multe, să fii mai bun"

Intitulată sugestiv „Să știi mai multe, să fii mai bun”, săptămâna în care se dorea implicarea, deopotrivă, a elevilor și a dascălilor, în activități extracurriculare și extrașcolare interesante, care să le valorizeze talentele,

preocupările și competențele în diverse domenii, această săptămână a fost un prilej atât pentru profesori cât și pentru elevi să își dezvăluie și alte laturi ale personalității lor.

Se învață multe la școală, se acumulează cunoștințe, se învață pentru a avea rezultate remarcabile și performanțe, dar de multe ori este neglijată bucuria pentru lucrurile simple ale vieții care ne pot face să ne simțim la fel de fericiți ca și un premiu I sau o notă de 10.

Observăm că lipsește uneori o educație a minții și a inimii în care să se sublinieze că bucuriile mici pe care reușim să le oferim altora nu sunt ceva neînsemnat, ci pot să reprezinte adevărate momente de fericire.

Am avut și eu bucuria să am alături în această săptămână un grup de elevi care au ales să petreacă câteva ore dintr-o săptămână, cu multe oferte atractive, într-un mod

diferit de cel cu care sunt obișnuiți marea majoritate a tinerilor. Au ales să își petreacă timpul oferindu-le daruri unor copii cu dizabilități de la Asociația Esperando și de la „Școala generală pentru copii cu deficiențe nr.2”

Nu au dăruit doar cadouri, au dăruit și din timpul lor, ascultându-le suferința, jucându-se cu ei, ascultându-le dorințele. Nu a fost o ascultare ca și la școală. A fost o ascultare plină de emoție, cu lacrimi în ochi, șterse pe furiș, un moment în care s-a putut observa cu ușurință sufletul minunat, plin de duiosie și dragoste a acestor elevi, care de multe ori bravează și nu își arată și fața sensibilă a inimii lor.

Dăruind au dobândit fericire, împlinire... împlinirea unui timp petrecut cu folos, un timp în care zâmbetul înflorit pe fața acelor copii, îmbrățișarea lor sinceră, i-au determinat să conștientizeze că pot oricând să ofere o mică bucurie unor copii sau tineri cu dizabilități, care au atât de mare nevoie să li se acorde atenție și să fie priviți la fel ca și ceilalți.

Am dăruit puțin și am primit atât de mult....Am învățat că putem zâmbi și când avem o mare suferință, am învățat că dăruind primim înzecit, am învățat să ne bucurăm pentru ceea ce avem și ceea ce suntem, am învățat că iubirea se exprimă prin fapte concrete și că iubirea înseamnă comuniune cu ceilalți.

prof. Maria GrațIELA Omota

Job Shadow Day - Să știi să-ți alegi profesia care ți se potrivește...

Săptămâna 1-5 aprilie 2013 - "Să știi mai multe, să fii mai bun"

Aflat la a XI-a ediție, programul internațional de orientare profesională Job Shadow Day® a implicat la nivel local un număr remarcabil de participanți: 500 de elevi care au avut experiența unei zile de lucru în "umbra" unui angajat sau părinte. Cei mai tineri (0-X) au petrecut o zi în umbra părinților, la locul de muncă al acestora, iar cei din clasele XI-XII au aflat mai multe despre job-ul pe care și-ar dori să-l urmeze de la angajații companiilor/instituțiilor din comunitatea locală.

Activitatea de diseminare a programului Job Shadow a avut loc în 17 aprilie la Colegiul Economic "Nicolae Titulescu", iar cu această ocazie au fost înmânate certificatele de participare elevilor, reprezentanților companiilor/instituțiilor

ilor parteneri, precum și profesorilor coordonatori.

Ediția din 2013 a reunit elevi de la Colegiul Economic "Nicolae Titulescu", Liceul Teoretic "Emil Racoviță", Colegiul Tehnic "Transilvania", Colegiul Tehnic "Aurel Vlaicu", Colegiul Tehnic "C.D. Nenițescu", coordonați de 30 de profesori de Tehnologie, dar și de profesori de cultură generală.

Reușita acestui program se datorează în mare parte și implicării celor 100 de companii/instituții din diverse domenii de activitate care au răspuns prompt solicitării de a primi elevi în shadowing, oferindu-le astfel oportunitatea de a învăța mai multe despre activitățile și responsabilitățile de la locul de muncă prin interacțiunea cu angajații. Companiilor și instituțiilor parteneri le mulțumim pentru sprijin și colaborare, deoarece, împreună am reușit să consolidăm o punte de legătură între școală și mediul profesional.

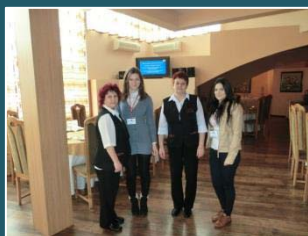
Elevii înscriși în program au găsit răspunsuri legate de cele mai diverse profesii, precum contabil, tehnician în administrație, polițist, pompier, consultant bancar, actor, jurnalist, medic, inginer, avocat, medic veterinar, consilier vânzări, designer vestimentar, bucătar, ospătar, recepționar, fotograf, cosmetician, maseur, hair-stylist, programator IT, etc.

Datorită interesului manifestat de elevi pentru acest program, obiectivul nostru pentru ediția viitoare este să dublăm numărul de participanți, precum și numărul companiilor și instituțiilor parteneri.

prof. Laura Hreniuc

Coordonator local Job Shadow Day® ediția a XI-a

Să știi să apreciezi comorile naturii...

Săptămâna 1-5 aprilie 2013 - "Să știi mai multe, să fii mai bun"

În săptămâna "altfel" (1-5 aprilie, 2013) Rezervația fosiliferă Chiuzbaia a fost una dintre obiectivele vizitate de elevii dornici să participe la activități educative într-un cadru neconvențional și în sânul naturii. Deși vremea nu a fost foarte favorabilă, dorința de aventură și cunoaștere a înșuflețit pe toată lumea și poteca tematică a fost parcursă cu succes. Rezervația a fost vizitată de cca 100 de elevi de la Colegiul Economic "Nicolae Titulescu" Baia Mare, Colegiul Național "Mihai Eminescu" Baia Mare și Școala Gimnazială "Nicolae Iorga" Baia Mare, care în ciuda condițiilor meteo vitrege s-au simțit foarte bine.

Vizitele în rezervație au fost realizate în conformitate cu proiectul educațional realizat, iar desfășurarea în condiții optime a fost posibilă atât datorită implicării elevilor de la cele trei unități de învățământ amintite cât și prin coordonarea acestora de către profesorii: Alexandru Muresan, Bianca Bolboș, Adrian Bledea, de la CENT; Ramona Mureșan și Cristina Nedelea de la Colegiul Național "Mihai Eminescu" Baia Mare și Diana Mociran de la Școala Gimnazială "Nicolae Iorga" Baia Mare.

Activitățile desfășurate au fost apreciate și de conducerea Inspectoratului Școlar Județean Maramureș, care în cadrul concursului NAȚIONAL "O activitate de succes" au acordat LOCUL II pentru Colegiul Economic "Nicolae Titulescu", la secțiunea "Educație ecologică".

Câteva dintre părerile elevilor participanți exprimate pe site-ul rezervației (<http://chiuzbaia.speomontana.ro/>):

A fost o experiență chiar interesantă! Ploaia, vântul, noroiul, au făcut urcarea o adevărată aventură. Surprizele au fost la fiecare pas, de la o potecă minunat construită, care te trimite implicit într-o lume feerică, la izvorul, băncuțele și locul amenajat pentru odihnă. Mulțumim doamnei diriginte Mureșan Ramona pentru inițiativa și ideea extraordinară de a ne desprinde de cotidian și de societatea virtuală, în favoarea descoperirii unor noi și minunate locuri.

Fia Fancsali - Colegiul Național "Mihai Eminescu" Baia Mare

A fost o excursie foarte frumoasă și relaxantă deoarece am reușit să petrecem puțin timp în natură. Am văzut niște locuri și peisaje minunate la care poate nici nu mă așteptam să le văd atât de aproape de orașul în care locuiesc de atâta timp. Am descoperit noi locuri și informații despre această rezervație fosiliferă pe care până acum am privit-o cu alți ochi. Este un loc care merită protejat și bineînțeles vizitat. Eu

cred că este important ca în același timp am învățat noi lucruri și am reușit să ne și distrăm în același timp, petrecând astfel mai mult timp împreună. Vă mulțumim pentru excursie și ne mai dorim și altele!:)

Adina Lupșe - Colegiul Economic "Nicolae Titulescu" Baia Mare

Excursia la Chiuzbaia a fost una foarte frumoasă. Am avut ocazia să aflăm lucruri interesante despre care nu știam. Priveliștea parcă de o toamnă târzie, nu de primăvară te face să te gândești mai mult la ce ai în jurul tău și mai presus de acest lucru, să înveți să protejezi natura și ceea ce ține de ea, deoarece totul se poate pierde.

Traseul a fost unul nu foarte ușor, dar curiozitatea noastră a învins și cel mai important lucru: A MERITAT!
Vă mulțumim pentru această experiență!

Roxana Sonia Vasile - Colegiul Național
"Mihai Eminescu" Baia Mare

Pe parcursul celor câteva ore petrecute în Rezervația fosiliferă Chiuzbaia împreună cu colegii și domnul diriginte Mureșan Alexandru, am putut admira frumusețea naturii atât de bine conturată în această zonă. A fost de asemenea un prilej de a ne cunoaște mai bine și de a comunica și în exteriorul liceului. Ca o concluzie pot afirma că această rezervație merită vizitată așa că vă îndemn să faceți și dumneavoastră același lucru.

Nu în ultimul rând țin să îi mulțumesc domnului diriginte că a făcut posibilă această mică excursie.

Lavinia Mureșan - Colegiul Economic "Nicolae Titulescu" Baia Mare

Rezervația fosiliferă Chiuzbaia este situată în partea sudică a masivului Igniș (Munții Gutâi), având o suprafață de 50 ha, fiind prima dată declarată ca arie protejată prin HCM nr. 514/1954. În prezent se află în custodia Clubului de Speologie Montana Baia Mare.

Accesul în rezervație se face pe drum auto, parcurgând strada Limpedeia, intrarea pe poteca tematică fiind situată la 15 km de centrul orașului Baia Mare.

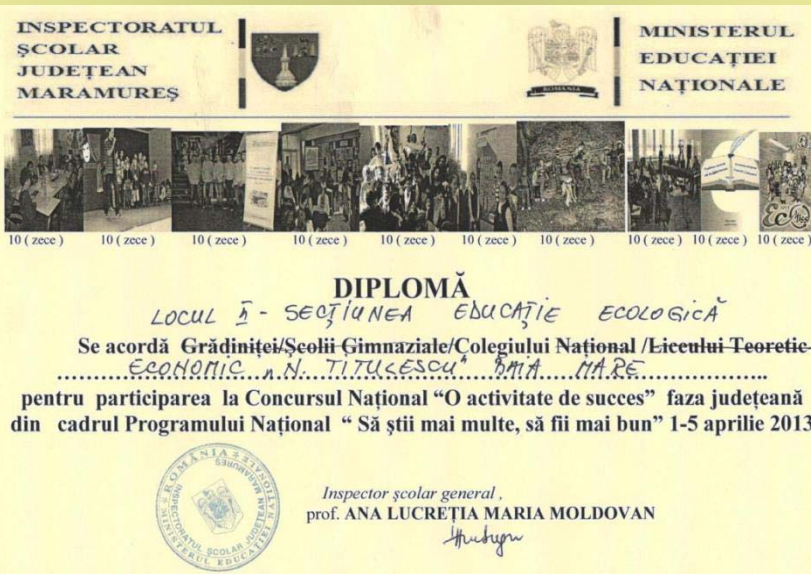
Rezervația păstrează relicvele unui lac, în ale cărui mâluri diatomitice (diatomite - roci formate prin acumularea scheletului silicios a unor organisme unicelulare numite diatomee) s-au conservat ca într-un autentic ierbar resturile vegetale ale unei păduri luxuriante, existente în vremea în care omul încă nu își făcuse apariția pe Terra.

Inventarul detaliat al florei fosile a fost întocmit de Prof. univ. dr. Răzvan Givulescu, rezultatele complete al studiului de 21 de ani (1962 -1982), fiind publicate într-un volum apărut în anul 1990.

prof. dr. Alexandru Mureșan – Colegiul Economic "Nicolae Titulescu" Baia Mare

prof. Ramona Mureșan - Colegiul Național "Mihai Eminescu" Baia Mare

Verbe problematice

Limbajul cotidian al elevilor este asaltat de verbe utilizate într-o formă eronată, același fenomen se petrece și în cazul redactării mesajului, de aceea am simțit necesitatea unor lămuriri:

* **veți; fiți; ați/a-ți – problema elevilor:**

■ Reținem – întotdeauna „*veți*” se scrie într-un cuvânt când se referă la persoana a II-a pl.
De asemenea, „*fiți*” – se scrie într-un cuvânt.
De ce apar confuziile și unii scriu **incorect**: **ve-ți/fi-ți?**

Persoana a II-a pl. VOI	Persoana a II-a sg. TU
Cântați (voi cântați ceva)	Cântă-ți (tu cântă-ți ție ceva)
Desenați (ceva)	Desenează-ți (ție)
Dați (ceva)	Dă-ți (ție)
Trimiteți (Ceva/pe cineva)	Trimite-ți (ție)
Puneți (ceva)	Pune-ți (ție)
Dormiți	-
Fiți harnici (auxiliar)	- fii harnic
Veți reuși (auxiliar)	- vei reuși

Răspuns: încurcă singularul cu pluralul.

Soluția: 1. trecerea verbelor prin cele două forme, înainte de a fi scrise;
2. învățarea – „*veți*” și „*fiți*” se scriu întotdeauna într-un singur cuvânt.

■ - se scrie „*ați*” – când suportă fie VOI (pronumele personal), fie DUMNEAVOASTRĂ (pronumele de politețe):
Voi/dumneavoastră **ați** făcut

ați trișat

ați dat

ați venit (din sintagma: „Bine ați venit!”)

- se scrie „*a-ți*” – când se referă la persoana a II-a sg. (TU):

a-ți cânta (ție ceva)

a-ți spune (ție ceva)

a-ți face (ție ceva)

Soluția: 1. corelarea cu persoana în cauză;

2. observăm că în cazul lui „*a-ți*”, acesta este urmat de un infinitiv (forma din dicționar a verbului): a cânta, a spune, a face etc.

* **alte verbe „speciale”:**

■ a recupera – recuperez, recuperează (nu **recupăr/recuper** – cum mai auzim);

■ a grebla – greblez, greblează;

■ a se gădila (conjugarea I, **nu a IV-a: „a gădili”**) – eu mă gădil, tu te gădili, el să se gădile (conjunctiv);

■ a se agăța – mă agăț, te agăț, se agăț;

■ a abandona – eu abandonez, tu abandonezi;

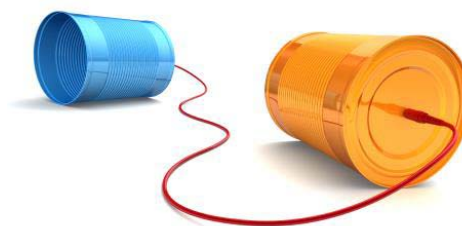
■ a premia – eu premiez, tu premiezi;

■ a afișa – eu afișez, tu afișezi, el/ea afișează;

■ a aranja – eu aranjez, tu aranjezi, el/ea aranjează.

prof. Livia Buciuman

ARTA CORESPONDENȚEI

Comunicarea reprezintă un element esențial al vieții sociale.

Mesajul, care este elementul cheie al comunicării, presupune un mozaic de informații obiective, judecăți și trăiri personale. Omul este înzestrat cu capacitatea de a comunica folosindu-se de modalități complexe și diverse, perfecționate prin instruire și nu dobândite prin zestre ereditară.

Când transmitem un mesaj, în calitate de emițător este important să fim empatici (să ne punem în pielea celui alt) și să ne închipuim ca receptori ai mesajului pe care-l transmitem. Noțiunea de limbaj are o sferă adiacentă cu cea a limbii. Mai precis, ea se constituie ca o formă individuală și specifică de folosire a limbii în activitatea de comunicare umană.

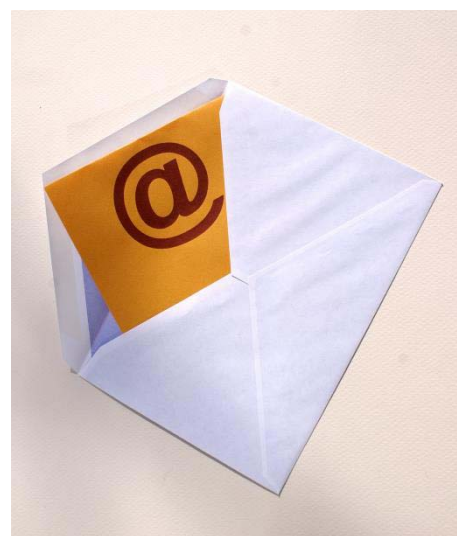
Limbajul scris, ca formă a limbajului activ, extern nu presupune un partener și nu beneficiază de mijloace non-verbale, pentru că și-a specializat propriile instrumente – semnele de punctuație, unele modalități de expunere ca dialogul și descrierea – pentru a transmite anumite stări sufletești și atitudini. Aplicând dictonul latin - Verba volant, scripta manet- limbajul scris solicită o atentă organizare și redactare a ideilor.

Scrisorile particulare, cele mai importante de altfel, erau cele izvorâte din prietenie, în care investiția sentimentală era maximă, în care se încerca să se exprime totul, scrisorile de dragoste parfumate, care se așteptau cu sufletul la gură și care erau, mai apoi, păstrate cu sfințenie legate cu panglici, pentru viitor.

Dar tehnologia a avansat. Am câștigat timp, dar am pierdut lucruri esențiale:

- substanța – comunicarea rapidă îți dă posibilitatea să validezi mult mai rapid ideile care îți vin și nu te mai lasă să le dezvolți;
- emoția – la fel ca în vorbire, unde nu îți vine să spui totul în fața persoanei cu care vorbești, în momentul în care știi că poate să citească, poate judeca ce ai scris și poate răspunde;
- concentrarea – ideile se urmăresc mai greu pentru simplul fapt că vin mult mai multe. În momentul redactării unei scrisori îțiiei tot timpul din lume pentru a scrie ceea ce dorești să afle celălalt despre tine, despre ce se mai întâmplă, despre ceilalți;
- imaginația – pentru o scrisoare frumoasă, care să exprime exact ceea ce dorești să comunici, este necesară transpunerea în pielea celui alt, te gândești la cum o va citi, încerci să-ți închipui mediul și sentimentele din momentul când va parcurge rândurile.

Nu mă aștept, bineînțeles, ca vreunul din tinerii de azi să-i scrie iubitei epistole de zeci de pagini, precum Florentino Ariza, din romanul lui García Márquez, "Dragostea în vremea holerei", Ferminei Daza). Dar nici nu cred că o scrisoare, capabilă să te emoționeze, poate fi trimisă prin

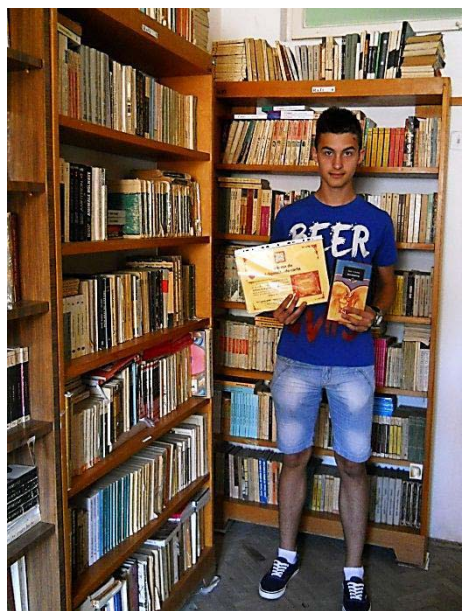
email, fără semne diacritice, fără hârtie aleasă cu grijă, fără cerneală de-o anumită culoare, fără plic sugestiv, fără elemente particulare strecurate discret. Totul impersonalizat, adus la "basic instinct"-ul comunicării instantanee.

Mai scrie cineva scrisori azi ? Bineînțeles! Nu toată lumea are acces la internet (soldații, condamnați, etc.), plus cei negrăbiți și romantici, cărora le place să simtă în mâini hârtia pe care s-a aflat și palma expeditorului, și poate și un pafum... e cu totul altceva!

Importantă este forma de manifestare a sentimentelor. O scrisoare este ceva care se păstrează. Are scrisul de mână și semnătura expeditorului, iar gândurile sunt transpuse pe hârtie.

Sub motto-ul: "Dacă n-ar fi iubire m-aș teme de viață" (Grigore Vieru), între Valentine's Day și Dragobete, respectiv 14 și 24 februarie 2013 , **Biblioteca C.E.N.T.** și-a îndemnat utilizatorii să îndrăgească lectura, în cadrul evenimentului "**Zilele Indrăgostiților de...carte!**" Cu acest prilej am lansat, în colaborare cu d-na prof.Luminița Lazin, șef catedră limbă și literatură română, concursul epistolar "**Scrisoare de dragoste – exprimă-ți iubirea**".

Indiferent de modul în care alegem să ne arătăm sentimentele, tot ceea ce este făcut din dragoste nu poate fi ridicol sau învechit. Îndemnul nostru este să nu lăsăm scrisorile de dragoste în uitare. Participarea la concurs a fost o șansă acordată elevilor pentru a se exprima, a-și face cunoscută creativitatea, de a depăși spațiul formal.

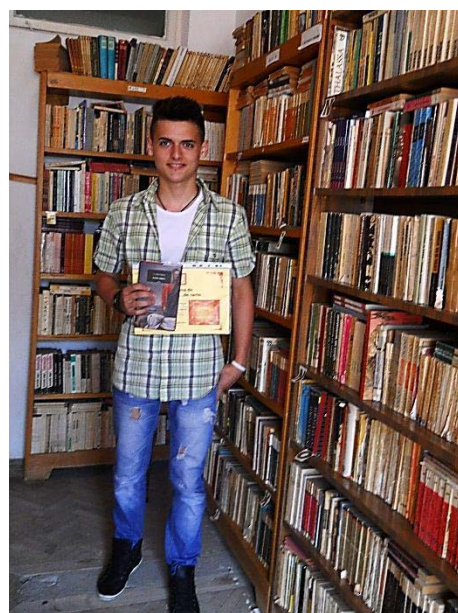
Atunci când iubești creativitatea și imaginația te ajută să așterni vorbe frumoase pe coala de hârtie, pentru a alcătui o scrisoare care va rămâne în timp o frumoasă amintire.

Si ce poate fi mai frumos decât o epistolă de amor? Prinde curaj, alege cele mai frumoase cuvinte si exprimă-ți sentimentele! Cât despre originalitate, atunci când iubești cu adevărat, inspirația nu te părăsește niciodată, iar imaginația te ajută să așterni vorbe frumoase pe coala de hârtie, pentru a alcătui o scrisoare care va rămâne în timp o frumoasă amintire.

Fărâmele de suflet puse de curajoșii îndrăgostiți în scrisori au fost apreciate, iar „autorii„ au fost premiați cu diplome de participare și cărți.

Biblioteca și-a propus ca prin această acțiune să promoveze lectura, să stimuleze creativitatea liceenilor și nu în ultimul rând „să scoată de la naftalină” stilul corespondenței personale.

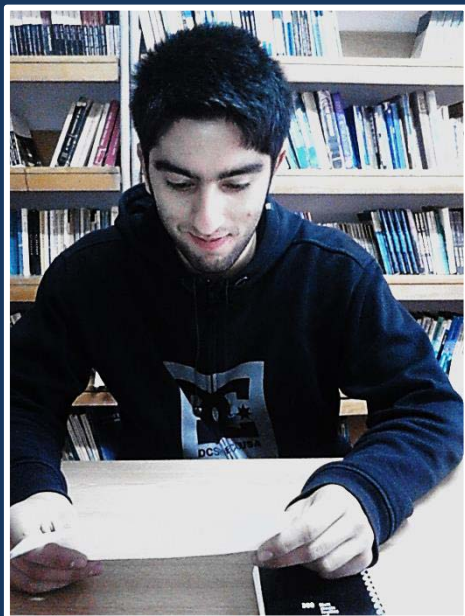
De ce am ales să abordăm împreună lectura și scrierea creativă? Pentru că această pereche poate evidenția relația de continuitate și determinare reciprocă dintre lectură și scriere: pe de o parte, modul în care este abordată lectura în școală influențează modul în care elevii scriu în general (lectura creativă stimulează scrierea creativă) iar, pe de altă parte, activitățile de scriere dezvoltă competențele de lectură.

Ludmila Bayza, bibliotecar

Interviu cu **Dan Andron**, clasa a XII-a B,
Olimpic la GEOGRAFIE

Reporter CENT - Vreau să-ți mulțumesc în primul rând pentru prezență și, ca să începem direct, am să-ți adresez prima întrebare.

Reporter CENT: Cu ce gânduri părăsești Colegiul Economic „N. Titulescu” acum, în pragul absolvirii clasei a XII-a? Care sunt sentimentele care te „macină”?

Dan: Îmi pare rău că părăsesc acest liceu. Timp de 4 ani mi-am făcut mulți prieteni, am legat relații strânse cu ei, dar și cu profesorii acestui liceu. Sentimentul care „mă bate” este cel de melancolie; acești ani au trecut foarte repede... parcă mai ieri eram clasa a IX – a. Peste ani am să-mi aduc, cu siguranță aminte, de anii de liceu; au fost 4 ani interesanți.

Reporter CENT: Știu că ești olimpic la geografie. Este geografia ceea ce vrei să urmezi în viitor sau ai vrut doar să-ți testezi cunoștințele?

Dan: Da, sunt olimpic la geografie. Am participat de 2 ori la faza națională. Pot să spun că e ca un hobby pentru mine, fiind prima „chestie” care am descoperit că mă pasionează. Pe viitor, am să merg la facultate în Cluj, tot pe geografie. Vreau să mă fac profesor și poate am să ajung chiar coleg cu unii profesorii din liceu. Vreau să fac ceea ce-mi place; abia aștept să iau catalogul în mână.

Reporter CENT: Ai putea să enumeri câțiva profesori care ți-au marcat evoluția în acești 4 ani?

Dan: Fiecare profesor și-a pus **amprenta** asupra mea într-o oarecare măsură, însă au fost câțiva care au avut ceva de spus - domnul prof. de chimie, Pop Adrian care m-a îndreptat spre olimpiada de chimie sau domnul prof. Mureșan Alex având grijă să fiu pregătit pentru olimpiada de geografie - m-a susținut, m-a îndreptat și mi-a dat materiale; un profesor excelent! Un alt profesor care m-a schimbat în bine este domnul prof. Toma, un om dintr-o bucată care impune respect.

Reporter CENT: Acum, ca încheiere, vreau să le transmiți un mesaj „bobocilor” din acest an și, de ce nu, profesorilor care rămân să ne păstorească.

Dan: „Bobocilor” le transmit un singur mesaj: să muncească! Numai prin muncă poți să realizezi ceva în viață, nimeni nu o să-ți dea totul de-a gata, trebuie să te ajuți tu pe tine, să nu depinzi de alte persoane. Omul trebuie să-și construiască viitorul și tot ce obține să fie din munca lui.

Profesorilor vreau să le mulțumesc pentru susținerea din acești ani de liceu, pentru că m-au învățat, educat și m-au sfătuit. Pe viitor, sper să ne revedem la catedră, poate chiar colegi...

Reporter CENT: Luca Andrei Sâmpetrea, clasa a IX-a B

Interviu cu **Roberta Oravec**, clasa a XII-a D,
Olimpică la CONTABILITATE

Colegiul Economic "Nicolae Titulescu" și-a luat rămas bun de la absolvenții care au ajuns acum la sfârșitul unui drum de patru ani, un parcurs în care unii au atins performanțele de a fi olimpici. O avem alături de noi pe eleva olimpică la Contabilitate, Roberta Oravec, care ne-a împărtășit opinii despre viață, dar și impresii despre concurs.

Reporter CENT: Draga mea Roberta, vreau să te felicit pentru performanțele la care ai ajuns. Aș vrea să știu cum te simți în momentul de față ?

Roberta: Într-un fel mă simt împlinită, însă, pe de altă parte, îmi pare rău. Îmi amintesc cum la început eram timidă și chipul îmi era inocent, iar acum am devenit o tânără speranță. Cred cu tărie că acest liceu m-a format.

Reporter CENT Cine te-a susținut în alegerea de a urma Colegiul Economic „Nicolae Titulescu” ?

Roberta: Alegerea a fost a mea, dar toată familia m-a susținut. Am fost foarte fericită la aflarea veștii că o să fac parte din elevii acestui liceu minunat.

Reporter CENT: Din câte am aflat, tu ai ajuns sa fii olimpică. Povestește-mi cum ai ajuns la această performanță.

Roberta: Încă din clasa a noua am fost pasionată de modulul Contabilitate. Am aflat că doar din clasa a XI-a că voi putea participa la olimpiadă. Îi aduc mulțumiri doamnei profesoare Monica Tamaș, deoarece ea mi-a fost îndrumătoare. Alături de dânsa am ajuns la acest nivel.

Reporter CENT: Această experiență ți-a schimbat cu ceva viața de zi cu zi ?

Roberta: Nu pot să zic că mi-a schimbat viața, însă mă simt împlinită, mă simt o câștigătoare. În sufletul meu există o bucurie imensă, cea de învingător.

Reporter CENT: Te simți o persoană importantă pentru acest liceu ?
După câteva momente de gândire:

Roberta: Mă simt o norocoasă, deoarece am reușit să cunosc lumea, deși sunt încă o copilă jovială, încrezătoare, o visătoare ce își caută viitorul.

Reporter CENT O să îți pară rău după acest liceu și după profesorii ce te-au îndrumat în acești 4 ani ?

Roberta: În inimile noastre, dar și a profesorilor, va fi mereu un război, o lume în care vor intra și vor ieși alte suflete de copii, însă niciodata nu o să ne înlocuiască nimeni și nimic.

Reporter CENT: O altă curiozitate: cum ai descrie, succint, rolul școlii ?

Roberta: Am învățat că cea mai bună metodă de a te pregăti pentru viață este să începi prin a trăi cu adevărat. Scopul educației este acela de a schimba o minte goală cu una deschisă.

Reporter CENT: Printre altele, spune-mi, te rog, ce facultate ai vrea să urmezi ? Faptul ca ești olimpică la contabilitate îți influențează în vreun fel alegerea ?

Roberta: Nu în mod special, însă vreau să merg pe același profil, la o facultate din Cluj. Și înainte voiam să urmez aceeași facultate, însă faptul că am ajuns la un nivel mai ridicat al contabilității, mi-a dat un imbold.

Reporter CENT: In final, aş vrea să îţi ascult ultimul cuvânt şi impresia lăsată de aceşti patru ani.

Roberta: Când iubirea copleşitoare ne face un semn, e bine de urmat, chiar dacă drumurile ei sunt aparent grele şi prăpăstioase. Viaţa e plină de încercări dar trebuie să trecem peste orice, dacă vrem să ne ajungem scopul de a deveni cu adevărat oameni. Cei fără etichete ajung oameni mari. Uneori mai scăpăm sabia din mână, însă trebuie să purtăm un război cu noi înşine, ca să o recăpătăm pentru că aşa cum iubirea poate să încununeze, adeseori tot ea crucifică. Aşa că, sfatul meu pentru viitorii boboci este că toate acestea şi multe altele vă sunt date cu prisosinţă cu dăruire, urmaţi acest liceu dacă doriţi cu adevărat să vă formaţi personalitatea şi vreţi să deveniţi oameni fără etichete, doriţi să ajungeţi oameni mari.

Reporter CENT: Mi-a făcut o mare plăcere să te ascult. Îţi mulţumesc mult pentru timpul acordat acestui interviu. Îţi urez multă baftă în continuare şi mult noroc în viaţă!

Roberta: De asemenea şi pentru mine a fost cu adevărat o plăcere să îţi spun ce simt şi, mai ales, mă bucur că am avut şansa să le dau un sfat viitorilor boboci, cei care vor cutreiera labirintul acestui liceu, iar în final, după patru ani, îşi vor da seama că în viaţă orice ai face, trebuie să lupţi ca să devii om fără etichetă.

Reporter CENT: Gabriela Chirilă, clasa a X-a E

Poezii

de Sâmpetrea Luca-Andrei – clasa
a X-a B

Apatie

Stau apatic și privesc
Zarea-n nesfârșita-i culoare,
Infinit în expansiune,
Lumea-n evoluțiune!

Frunzele cad, indiferența stagnează.
Totu-i într-o continuă amorțală
Iarna-i ferice deplină.

Stau apatic și privesc.
Și credința-i...
Închinăciune.

Moment

Cred... cred că viața-i școala milenară,
Școala veșnică și de îngeri dătătoare!
Cred că totu-i circular,
Timpu-i imparțial,
Vine, trece - nimeni și nimic nu-l oprește;
„Carpe Diem”, îți șoptește...
Dacă-l auzi, te fericește,
Iar dacă nu, te ia ... și nimeni nu te mai zărește!

Ida și Pingala

Ida stă tăcută și rece,
Ea așteaptă a trece
Printr-o vale și mai atroce.

Pingala, caldă și ferice,
Nu se-abate de la o pădurice,
Prin care al ei picior să calce.

Luna, Ida și-o dorește,
Pingala, Soarele-l păstorește...
Totul e firește!

Adăpost

De-al tău dulce amar – O!
Margareta vieții mele
Și de-al zâmbetului tău tipar,
Sufletu-mi amar.

Soarele răsare atunci când Luna dispare
Precum speranța acoperă
Deșarta crispare
De-a mea conștientă desperare.

Dar ce-ar fi bucuria fără de tristețe?
Ce-ar fi râsul fără de plâns?
Ne-am marca existența
Sau ne-am înrobi credința?

"Rugby-ul este un sport de golani practicat de domni" – afirmă părintele Jocurilor Olimpice moderne Pierre De Coubertin despre minunatul sport – rugby. Din perspectiva a ceea ce sunt, un jucător de rugby, cred în adevărul exprimat în această sintagmă, deoarece jucătorii nu au voie să încalce cuvântul arbitrului, iar regula cenzurează, născându-se astfel – domnul din noi.

Mulți oameni, care nu cunosc acest sport, ar spune că jucătorii sunt ca niște tauri ce au în față un steag roșu și încearcă să distrugă tot ce le iese în cale, când, de fapt, rugby-ul are multe reguli stricte, care odată încălcate, pot aduce pierderea unui meci sau suspendarea unor jucători. Odată ce se comite o infracțiune în joc și, adesea, jucătorii se ceartă, arbitrul intervine, iar aceștia se calmează instantaneu.

De asemenea, se crede că jucătorul de rugby trebuie să fie masiv - lucru neadevărat, deoarece fiecare post necesită o anumită formă fizică, asta însemnând că și cei mai slăbuți pot practica acest sport.

Cele 80 de minute oferă spectacolul încins de două echipe a câte 15 persoane, scopul jocului fiind acela de a culca balonul în terenul de țintă advers, urmat de transformarea acestuia în eseu – astfel se pot obține cât mai multe puncte. Un lucru foarte interesant la rugby este acela că pasele trebuie mereu date în spate, niciodată nu este legală o pasă în față. Menirea acestor pase este aceea de a găsi o breșă în apărarea adversă și de a trece de linia de apărare a adversarilor.

Acesta este , într-o prezentare modestă, jocul golanilor - rugby-ul!

Mircea Mureșan,
Clasa a IX-a E, CENT

CENT flashmob Dezlipește etichete împreună cu noi!

În 31 mai 2013 ne-am mobilizat, în pauza mare, în parcul CENT și-am arătat, negru pe alb, că vrem să scoatem violența din viața elevilor. Ce aduc bun grele? NIMIC!!! Sunt doar niște etichete, care rănesc și nu ne lasă să ne

am cuvintele dezvoltăm, să ne aripi, să ne împlinim. În fața unor comentarii crude sau glume lipsite de sensibilitate este dificil ca un adolescent să se simtă bine în propria piele. El ajunge să se simtă rușinat de ceea ce cred ceilalți despre el, să se simtă umilit, să se simtă ca fiind fără valoare, chiar dacă acele etichetări au fost făcute voit sau din neglijență. Vrem să înlocuim jignirile, cuvintele-etichetă, pe cele violente, dureroase și negative cu unele pozitive! Liceenii simt și înțeleg!

Am sărbătorit, în avans, Ziua Copilului printr-un flashmob, inițiat de Zibo.ro și Organizația „Salvați Copiii România”, un joc-provocare, care are la bază rolul fundamental al școlii – educarea – și care își propune să îi facă pe elevi să conștientizeze etichetele și să găsească soluții pentru a înlocui acest mod de relaționare.

*Prof.psiholog **Cristina Cioltea***

*Bibliotecar **Ludmila Bayza***

Importanța studierii turismului în școală

Studierea turismului în școală este recomandată elevilor interesați să-și deschidă o afacere proprie, să înființeze o agenție de turism sau celor care doresc să dobândească „arta” negocierii. Elevii care sunt preocupați de turism și „lumea afacerilor” sunt cei mai indicați să aleagă această specializare.

În ziua de azi exigențele unui turism modern, de o bună calitate nu mai poate fi făcut de personal necalificat, după metode și norme învechite sau după bunul plac al prestatorului. În condițiile în care turismul românesc trebuie să se alinieze legislației europene, iar calitatea pachetelor de servicii turistice trebuie să crească, este normal să avem în vedere factorul uman, care este hotărâtor în asigurarea calității serviciilor în domeniul turismului.

Oamenii tind să fie mai motivați dacă sunt interesați de munca prestată, dacă se simt respectați, dacă agreează oamenii cu care lucrează, au un anumit statut și posibilitatea unor promovări viitoare prin programe, cursuri, stagii de pregătire ale căror structură și conținut trebuie să asigure cunoștințele utile atât managerilor, cât și specialiștilor ce activează într-un anumit domeniu, pentru ca aceștia să fie capabili să transforme propria organizație încât aceasta să poată să răspundă presiunilor exercitate de factorii de mediu asupra sa. Tipurile de pregătire pot fi: trainingul bazat pe transmiterea cunoștințelor de la cadrul didactic către manageri și specialiști și trainingul bazat pe studii de caz, simulări, analize concrete. Mare parte din angajatori încep să ofere training gratuit angajaților, bonusuri pentru atingerea sau depășirea obiectivelor și organizează excursii, jocuri de grup în locații diferite de locul de muncă, pentru dezvoltarea spiritului de echipă.

Fluctuația mare de personal și slabă pregătire riscă să se acutizeze, chiar în condițiile în care salariile cresc. Operatorii își îndreaptă de aceea atenția spre un personal calificat, cu o pregătire serioasă. Fluctuația anuală de personal calificat merge și până la 80%, chiar și la unități care nu sunt afectate de o sezonabilitate accentuată.

În concluzie, în acest domeniu se regăsesc persoanele care au calități de bun conducător de firme, cu imaginație bogată, persoanele curajoase, cu spirit de echipă, cele cu idei creative și cu bune abilități de comunicare, sociabili.

După cei 4 ani de liceu elevii vor avea posibilitatea:

- ✓ să-și pună în valoare calitățile de antreprenor/întreprinzător;
- ✓ să studieze piața;
- ✓ să elaboreze un plan de afaceri;
- ✓ să analizeze mediul concurențial;
- ✓ să identifice nevoile clienților;
- ✓ să planifice procese/produse/servicii;
- ✓ să înființeze agenții de turism;
- ✓ să stabilească relații cu alți prestatori de servicii în turism.

Prof. Morariu Călin

